

Balogh Gábor és Fridrik Noémi



Nagy Erzsébet felvételei

nészek utolsó momentuma sem egyszerű játékos tréfa: meghajlaskor hátradöntik a felsőtestüket, fejük úgy csapódik hátra, ahogy idős nénik hajtják fel napi gyógyszereiket: a közönséggel ellentétes irányba dőlnek.

BODÓ VIKTOR: FOTEL
(Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza)

Jelmez: Véber Tímea. **Segédrendező:** Fülöp Angéla. **Díszlet-rendező:** Bodó Viktor.

Szereplők: Fridrik Noémi, Gerle Andrea, Jenői Judit, Kuthy Patrícia, Szabó Márta, Balogh Gábor, Fábrián Gábor, Illyés Ákos, Nagyidai Gergő, Petneházy Attila, Vicei Zsolt, Papp Csaba, Kovács István, Harsányi Zoltán.

Rádai Andrea

Shakespeare-díszletek

WILLIAM SHAKESPEARE: MINDEN JÓ, HA VÉGE JÓ

Shakespeare-előadásokon gyakorta az a kellemetlen érzésem támad, hogy bizonyos kellékek – mint például a hátizsák, a tükör és a fényképezőgép – használata óhatatlanul együtt jár fehér öltönyös, napszemüveges fiatalember és élő állatok színpadi felbukkanásával. Az igazi csalódást persze az okozza, ha a fenti eszközök buggyos térdnadrágra, bársonyzekére, hintalóra és tortára cserélése sem változtatna semmit sem a produkción. Valló Péter *Minden jó, ha vége jó* című előadása a Vígszínházban ilyen. Nem több, mint a Shakespeare-darab látványos illusztrációja.

A meglehetősen ritkán játszott dráma csak nagyon izgalmas ötletek segítségével válhat a színpadon érdekessé és hitelessé, ugyanis maga a történet mai szemmel nézve valószínűtlennek és ízléstelennek hat. Heléna, a szegény árva lány kétszer nyeri el cselével imádott mostohatestvére, Bertram gróf kezét, aki egészen az utolsó pillanatig viszolyog a rangján aluli házasságtól. Első alkalommal Heléna a francia király meggyógyításáért azt kéri cserébe, hogy választhasson magának férjet az udvar emberei közül. A kikényszerített esküvő után s hitvesi kötelességének teljesítése előtt Bertram hanyatt-homlok elrohan a

háborúba. Firenzében már az inkább ínyére való Diánát ostromolja. Ezt használja ki felesége: amikor Bertram ágyba bújna Diánával, ott Heléna várja, de erről a cseréről a gróf csak jóval később értesül, a darab legvégén, a nagy szembesítéskor. Rögtön meg is ígéri, hogy hűséges, szerető férj lesz.

Nehéz lenne eldönteni, hogy a Boccaccio *Dekameron*jából átvett történetet a kiábrándult cinizmus vagy inkább a nehézségeken győzedelmeskedő hősök tündérmesei világa ihlette. Úgy tűnik, hogy Valló az óvatosabb megoldást választotta, és a születési kiváltságokat nélkülöző leány emberfeletti küzdelmére helyezte a hangsúlyt. Legalábbis erre utalnak a színlap bombasztikus mondatai és az is, hogy a rendező varázserővel ruházza fel Helénát. A túlságosan hosszú, feleslegesen részletező előadásban azonban elhalványul a fantasztikus-népmesei hangulat.

Bűvészmutatványokkal (tanácsadó: Fekete Péter) nemcsak a Szerelmes, hanem a Bolond is büszkélkedik. Vallai Péter a cirkuszi bohóc gegjeivel szórakoztatja Bertram édesanyját, a grófnét: vizet spriccel a fényképezőgépből, piros bohócorr terem orrán, és többször feláll a haja. Mágikus erejét Heléna hipnotizálásra használja: furcsa hangok (zene: Presser

Gábor) és villanások (világítás: Komoróczy Gábor) közepette semmiből elővarázsolt golyókat egyensúlyoz a tenyerén. Olykor Bertramot babonázza meg így – bár úgy tűnik, hogy legégetőbb problémáján, miszerint nem szeretik viszont, a varázslat sem segít. Máskor a habozó szereplőket téríti a helyes útra, például így veszi rá a francia királyt, hogy próbálja ki az orvosságot. Épp elégszer láthatók e trükkök ahhoz, hogy a nézőre gyakorolt varázsuk hamar elmúljon. Vannak egyéb, látványos mutatványok is, nagyon pazar például, amikor egy levél egyenesen Heléna kezébe repül, vagy amikor a király testéről maguktól letekerednek és elröppennek a kötések. Közben csak arra tudok gondolni, vajon hogy készültek ezek az egyébként felesleges trükkök.

fess, terepszínű egyenruhára cserélik. Egészen addig emlékeztetnek az Irakban állomásozó amerikai katonákra, míg egy komolytalan ütközetben (bár a drámában nincsen csatajelenet, Valló ezt is megmutatja a közönségnek) könnyű sérülést szenvednek, s mundérjuk nyakmerevítővel és háromszögletű kendővel egészül ki. Szerencsére így is el tudják csábítani az olasz lányokat, akik egy masszírozós jelenetben kombinéban pipiskednek a katonák körül.

A színészi alakításokban elvéve akadnak ígéretes villanások, ezek azonban nincsenek összhangban egymással. Tornyi Ildikó (Heléna) akkor a legjobb, amikor kezébe veszi sorsát, és Jeanne D'Arc-i lendülettel indul meghódítani szerelmét, vagy amikor kissé nyersen mondogat oda a királynak s udvartartásá-



Horgas Péter díszlete és a színpad színvilága féltőn van a tündérmese és a kiszámítható, zord világ között. Átgondolt szimbolikát sejtető, különböző mintázatú lécek lendülnek vízszintesből függőlegesen, aszerint, hogy hol járunk. Lent, középen, vízzel teli medence, melybe néhány szereplő belegyalogol vagy hasra esik. Fent, középen, le-fel ereszkedő, megdönthető tükör, melynek szerepe kimerül abban, hogy az előadás különböző pontjain különböző szöveget zár be a lécekkel, illetve hitvesi ágyként is szolgál.

A jelmezek (Jánoskúti Márta) egy része, az egyszerű szabású fekete és fehér ruhák és öltönyök a komor színpadképhez igazodnak. Más részük valószínűleg a darab komikus jellegét domborítja ki: más magyarázat nincs arra, hogy Heléna miért ölti magára egy szexi doktornő jelmezét. A király körül forgoló nemesurak (Gyuriska János, Csóre Gábor, Oberfrank Pál, Telekes Péter) könnyű anyagból készült világos öltönyüket a háború hírére kevésbé

Tornyi Ildikó (Heléna), Szűcs Artur (Bertram), Igó Éva (Rousillon grófné) és Vallai Péter (Bolond)

nak. Kevésbé hiteles, amikor a „tanult, tudatos” lányt és a

nőiségében megsértett asszonyt játssza. Szűcs Artur Bertramjáról annyi derül ki az előadás első felében, hogy szexuálisan még éretlen. A későbbiekben már nem derül ki róla semmi. Igó Éva pontosan annyit hoz ki a grófné alakjából, amennyit ebben az előadásban, sarkában a West Highland fajtájú terrierrel tud. A bohócmutatványok elterelik a figyelmet arról, hogy miről beszél Vallai Péter, pedig Shakespeare-nél általában érdemes végighallgatni a Bolondot. Lafeau (Borbiczki Ferenc) csendesesen elvegyül a tömegben, míg Tordy Géza királya erélyesen uralja a színpadot. A becsületlen szegénységbe belefáradt, elszürkült özvegyasszony (Venczel Vera) megfiatalodik, amikor vagyoni helyzete s Heléna sorsa jóra fordul: megbűvölten hallgatja a dalt, mely arról szól,